

Debekuen gainerik soberanismoa bozkatzera doa

Lerro hauek idazterakoan oraindik ez dago argi azaroaren 9an katalanek botoa eman ahal izango duten ala ez, baina denak iragartzen du igandera arteko egunak tentsio handikoak izango direla.

Lehenbizi estugune hori gainditu beharko dute eta ondoren, plebiszitu izaera izango duten hauteskundeak ate joka ari dira jada. Debekatuko ditu Madrilek hauek ere?

| XABIER LETONA |

AZKAR, OSO AZKAR doa dena Katalunian, batez ere azken hilabeteetan eta bereziki azken bi asteetan. Eta azkar doa, Espainian ere ustelkeria auziak bata bestearen atzetik datozelako, PPko agintarien eta, oro har, bipartidismo zaharkituaren itzal bihurtuta. Kataluniako auziak gertaeren bi ubide ditu, bata han bertan eta bestea Espainian.

Artur Mas Generalitateko lehendakariak urriaren 14an A9ko kontsulta alternatiboa deitu zuenean, zalaparta sortu zen alderdi soberanisten artean. Espainian kontrakoa. PPk eta PSOEk pozarren jaso zuten iragarpena eta garrantzia kendu zioten kontsultari. Hori ez zen kontsulta ez ezer. “Egin ditzatela mila halako nahi badute”, zioten agintari eta kazetariak Brunete mediatikoaren bozgorailuetatik.

Iragan urriaren 27an Mariano Rajoyk kontsulta inpugnatuko zuela iragarri zuen arte. Zer gertatu da bi asteke tartean? Ustelkeria borborka dariola Espainiari. Lehenengo Caja Madrideko txartel beltzekin, ondoren Angel Acebes PPko barne ministro ohiaren eta Barcenasen B kutxekin, eta joan den astean Púnica Operazioarekin, non PPko dozenaka kargu atxilotu zituzten ustelkeria leporatuta. Urriaren 25ean –Caja Madrid eta Acebesenaren ondoren– Rajoyk ez zuen uste ezer berezirik egin behar zenik: “46 milioi espainiarren artean ustel gutxi batzuk besterik ez dira”. Urriaren 27an, Púnica operazioaren ondoren, PPren ize-

nean barkamena eskatu zien espainiar gutziei.

Nahi ala ez, ur-laster horien gainean dator Kataluniako kontsulta, eta Katalunia ere ondo zipriztindua atera da, bereziki Pujoltarren aferarekin, baina baita PSCko Joaquim Nadalen inputazioarekin edo Bartzelonako alkate Xavier Trias eta Josep-Lluís Carod Rovira Suitzako kontu korronteekin zikintzeko saioekin.

Espainiako Gobernuaren inpugnazio eskaera aste honetan aztertuko du Konstituzio Auzitegiak eta baliteke azaroaren 5eko bileran erantzun bat ematea. Rajoyren eskaeraren funtsa zera da: Generalitateak herritarren parte-hartze prozesu gisa aurkeztu duen ekitaldi hori lege iruzurra dela eta, beraz, debekatu egin behar dela, oraingo honek ere dekretuz deitutako lehen kontsultaren helburu bera duelako, baina era desberdinez gauzatua. Espainiako Estatu Kontseiluak ere kontsulta bertan behera utz dezala eskatu dio Konstituzio Auzitegiari. Masek dio ez dagoela inpugnatzeko dekretu edo araurik, baina ez dirudi hori nahikoa izango denik Konstituzio Auzitegiak berau ez debekatzeko.

Konstituzio Auzitegiak debekatu ala ez, ANCK A9n goizeko 9etan bozkatzera joateko deitu ditu herritarrak

Eta gero hauteskundeak

Masen kontsulta berriak lehen unean hautsak harrotu zituen alderdi soberanisten artean, ordura arteko batasun irudia hautsiz. Masek, baina, apurka lortu du soberanismoaren indarra berriz A9aren inguruan egituratzea. CUP hasieratik ados izan da, uzkur hasieran baina berehala baietz esan zuen ERCk eta ICV zalantzan eta zatitua agertu da ia bi astez, baina azkenean kontsultan parte hartuko du.

Konstituzio Auzitegiak debekatu ala ez, ANCK A9an goizeko 9etan bozkatzera joateko deitu ditu herritarrak. 100.000 boluntario mobilizatuko ditu “*Ara és la hora*” kanpainaren bidez telefono deien maratonia antolatu eta herritarrak parte hartzera deituz. Azaroaren 7an izango da kanpainaren ekitaldi nagusia Bartzelonako Maria Cristina etorbidean.

Era batera ala bestera, datorren igandean independentismoaren beste mobilizazio erraldoi bat ezagutuko da. Eta munduak ikusiko du. Barne kohesioa bultzatzeaz gain, munduak Katalunian zer gertatzen ari den argi ikustea baita soberanisten oraingo helburu nagusia. Bi milioi pertsonen parte har dezakete kontsultan Gabinet d'Estudis Socials i Opinió Pública (GESOP) agentziak egindako ikerketaren arabera. Gehiegi dirudi, baina kopurura horretara hurbildutzea bakarrik garaipen itzela litzateke soberanistentzat. *El País*ek joan den astean plazaratutako inkestaren arabera (Metroscopia), aldiz,

Zenbait inkesten arabera, bi milioi pertsona joan daitezke igandean botoa ematera.

kontsultak bitan banatzen du Kataluniako gizartea, herritarren %49arentzat ekimena ez da egokia eta %44arentzat bai. Botoa emateaz gain, nazioarteari begira erabaki eskubidearen alde prestatutako manifestua sinatu ahal izango dute hala nahi duten herritarrek. Gero NBEra eta EBra bidaliko dira sinadurak. Igandean, beraz, izango da zer konstatu eta zer zenbatu.

Baina igandekoa nagusiki urtarrilean edo otsailean deituko diren hauteskunde aurreratueterako txirrista erraldoia izango da eta ordura arte gauza gehiegi izango dira oraindik airean. Lehena igandekoa bera, parte-hartze mailak eta egon daitekeen tentsioak eragin handia izan baitezake hurrengo urrats garrantzitsuan. Hau da, nola aurkeztuko dute soberanistek independentziaren gaia hauteskunderi plebiszitu izaera emateko? CDC eta ERC elkarrekin aurkeztuko dira edo bana-tuak? Garbi dago batera joateak CDCri egingo liokeela mesede, eta hainbaten ustez boto soberanista biltzeko modu egokiena litzateke. ERCn, aldiz, bada bakoitza bere aldetik aurkezteko iritzi sendoa,

horrela boto gehiago bilduko dutelakoan.

Noiz aldarrikatzen da independentzia?

Badirudi Podemos oso serio ari dela pentsatzen Kataluniako hauteskunde aurreratueta parte hartzea. Bada 12 eserleku ematen dion inkestarik edo ERCren ondoren bigarren indar politikoa izango litzatekeela iragartzen duenik. Horrek eragotzi egingo ei luke independentistek gehiengo osoa izatea. Kontrako iritziak uste du Podemosi ere, lehenago PSCri bezala, independentismoa eskuetan lehertuko zaiola eta Katalunian alderdia zatitu egingo dela. Orain arte erakutsitako jarrerarekin, Podemos Kataluniaren erabaki eskubidearen aldekoa da eta hori kontsulta batean ebaztea defenditzen du.

Orduan, independentziaren aldeko hautagaitzek irabaziz gero, Legebiltzarrean independentzia aldarrikatuko da, ERCK nahiko lukeen moduan? Ez dirudi. Hori da behintzat Kataluniako Trantsizio Nazionalako Kontseiluak uste duena. Hala adierazi dio ARGIAri Kontseilu

horretako lehendakariorde Nuria Bosch i Rocak: “Ezinezkoa da hauteskundeak egin eta biharamunean independentzia aldarrikatzea”. Hori bai, nazioarteko erakunde nagusie-nei jakinaraziko litzaieke Kataluniak estatu bat sortuko duela eta horri ekingo dio legebiltzar berriak. Espainiak prozesu hori negoziatu nahiko balu ongi, baina bestela Kataluniak bere bidea egiten jarraituko luke eta hilabeteren batzuen buruan independentzia aldarrikatu. ■

Eskulanen Etxea

Elkano kalea, 5. Donostia 20004
T. 343 420 205 | F. 943 426 522 | M. 688 662 858
info@casalabores.com | www.eskulanenetxea.com